

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Самойленко О. М. Хмаро-орієнтовані середовища в освіті та їх класифікація	214
Харабуга С. В. Концепція управління трудовим потенціалом соціально-економічної системи	216
Цумарєв М. І. Роль недержавних закладів освіти у політичній соціалізації молоді та формуванні культури локальної демократії громадянського типу	220
Богданенко А. І. Визначення поняття альтернативності системи вищих навчальних закладів, заснованих на недержавній формі власності	223
Циганенко Г. В., Меліченко Т. Д. Проектний підхід в управлінні діяльністю недержавного закладу вищої освіти	226
Башук О. Г., Іванчук Н. О., Трохліб М. В. Основні освітні принципи платонівської філософії та сучасні реалії	229
Копик Ю. В., Шнайдер О. В., Ременчук Н. В. Порівняльна характеристика правових та організаційних засад функціонування державних і приватних вищих навчальних закладів	232
Свистович Р. С., Карпюк С. В., Лук'янчук А. М. Адміністративно-правовий шлях забезпечення ефективної діяльності приватного вищого навчального закладу	235
Зошій І. В. Модель ефективного формування професійної компетентності майбутніх фахівців галузі права	237
Кадебська Е. В., Рябушенко Н. П. Сучасні підходи до забезпечення освіти населення впродовж життя	241
Олешко О. М. Короткострокові фахові навчальні курси як альтернативна освітня практика у вищих навчальних закладах	244
Посвистак О. М. Щодо аспектів інноваційної діяльності бібліотеки закладу вищої освіти	246
Кириченко Г. В. Формування позитивного іміджу державних службовців у процесі їх навчання в недержавних ЗВО	249
Рудь А. А., Рябенко Г. М. Досвід недержавної вищої освіти у зарубіжних країнах	252
Шантырь Е. Е., Чекушина Ю. Н. Авторитет личности преподавателя как психологическая основа успешной деятельности заведений высшего образования негосударственного сектора	254
Маньгора В. В. Роль дистанційної освіти на сучасному етапі	258

ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ НЕДЕРЖАВНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В сучасних реаліях сьогодення при реформуванні освіти і науки в Україні спостерігаються повільні якісні зміни в управлінні закладами вищої освіти. Це, насамперед, пов'язано з реформуванням самих вищих навчальних закладів, що намагаються бути орієнтованими на забезпечення результатів наукових досліджень та повноцінно конкурувати з закордонними вищими навчальними закладами у глобальних університетських рейтингах. З іншого боку, впровадження положень Закону “Про вищу освіту” та імплементації їх у практику академічного життя здійснюється в затяжному процесі. Натомість, прогресивним напрямом в досягненні конкурентних позицій вищих навчальних закладів України є розвиток приватних закладів вищої освіти, що можуть більш гнучко прилаштовуватись до вимог ринку на кваліфікованих фахівців для різних видів економічної діяльності та власними силами формувати необхідні проектні структури, дійсно забезпечуючи концепцію академічної, фінансової та організаційної автономії.

В умовах недержавних закладів вищої освіти можливо зменшувати та/або уникати проблем капіталізації академічних здобутків. Так, при умові реалізації якісної університетської автономії можливо поширення практики вибіркового курсів навчання, при складанні освітніх програм, що в результаті дає змогу покращити нормальну господарську діяльність, розвиток наукових досліджень та матеріально-технічну базу самого недержавного навчального закладу. Одним з таких підходів в управлінні недержавним закладом вищої освіти є проектний підхід, що, власне, і є основним для можливої реалізації академічної автономії, і надалі — фінансової та організаційної.

Специфіка застосування проектного підходу в управлінні недержавним закладом вищої освіти повинна полягати у обов'язковій ефективності із застосуванням сучасної методології планування одночасно декількох проектів. Дотримання відповідальності та зобов'язань є характерним для приватної форми господарювання, в тому числі із пов'язаними паралельними академічними проектами в рамках програми стратегічного розвитку недержавного ЗВО. Реалізм таких перспектив дозволить трансформувати проектні пропозиції у видимі, відчутні результати, що дозволять конкурувати приватному вищому навчальному закладу не тільки на теренах України, а й за кордоном.

Одним з найголовніших акцентів для здійснення проектної діяльності у недержавному вищому навчальному закладі є організація проектного офісу, що має враховувати: складність організаційної структури ВНЗ, територіальне розпорошення його структурних підрозділів, способи комунікації між науковими та адміністративними працівниками тощо. Тому слід бути достатньо уважним для впровадження у структуру ВНЗ проектних офісів, оскільки необхідно визначати їх основну мету

функціонування і технологічну готовність до реалізації освітніх, дослідницьких та інвестиційних проектів.

Реалізація фінансової автономії через організацію проектних офісів у недержавному ВНЗ не може викликати сумнівів, оскільки в залежності від його управлінської чи консультативної моделі будуть організовуватись і підтримуватись різного роду проекти.

Для великих недержавних закладів вищої освіти доцільно організувати управлінську модель проектного офісу, що буде функціонувати в загальній структурі управління закладом із узгодженням стратегічної мети розвитку приватного ВНЗ, зосереджуватись на визначеній тематиці проектів та спеціалізуватись на них.

Для невеликих недержавних закладів вищої освіти доцільно організувати консультативну модель проектного офісу, що матиме незалежність з боку груп інтересів, що існують у ВНЗ, і впливатиме на структурні підрозділи з точки зору проектних ініціатив і реалізації проектів, що є актуальними за умов ринку освітніх та дослідницьких послуг.

Слід зазначити, що демократизація університетського життя та розвиток студентського самоврядування у недержавних закладах освіти дають можливість реалізовувати проекти мобільності студентів та набуття ними дуальної освіти, а також покращувати мобільність науково-педагогічного персоналу таких вищих навчальних закладів.

Специфіка організації окремого підрозділу у недержавному вищому навчальному закладі у формі управлінської або консультативної моделі у зв'язку із необхідністю модернізації системи вищої освіти в Україні та подолання кризи нестачі абітурієнтів дають можливість керівництву ВНЗ фінансувати такі сфери своєї діяльності як:

- загальне управління закладом (імплементация світових методів навчання; організація курсів на навчальні програми для академічного та адміністративного персоналу; придбання спеціалізованого програмного забезпечення для управління Закладом);
- співпраця з роботодавцями (залучення провідних роботодавців галузей до процесу програмування напрямів навчання; проведення стажувань та практик, лекцій експертів; розвиток “Бюро кар’єри”;
- здійснення професійного та психологічного консалтингу; відслідковування успіхів випускників), технічні напрями навчання (реалізація стипендіальних програм в успіхах студентів у навчанні;
- новітні навчання, проектні навчання; організація навчання для студентів з особливими потребами) та розвиток інших нових освітніх (консультаційних) продуктів (розвиток різних пропозицій курсів та тренінгів; післядипломної освіти, реалізація продуктів електронного навчання “e-learning”).

Перспективними напрямками фінансування проектного підходу управління недержавними закладами освіти в рамках сфери фінансування системи Вищої освіти до 2020 року, відповідно до реформи вищої освіти в Україні, слід вважати такі:

1) університети мають стати центрами трансферу та інновацій для промисловості через розробку до 90 % програм, що будуть адресовані до підприємців і містити в собі дослідницький компонент за умов: бонусів за інновації; закупку інновацій для сектору малого та середнього бізнесу; розвиток науково-дослідницької бази малого та середнього бізнесу; створення та впровадження інновацій; закупівлю лабораторій та обладнання для недержавних університетів за умов реалізації проектного управління.

2) навчальні програми мають спиратись на моделі ключових компетенцій:

- а) реалізацію навчальних програм загальноакадемічного або практичного профілю, що опиратимуться на дослідження та прогнози та на потреби ринку праці, суспільства і повинні містити в собі: створення та впровадження нових напрямків\спеціальностей, що відповідатимуть на суспільно-економічні потреби; оптимізацію та впровадження навчальних програм згідно суспільно-економічних потреб; заходи, що передбачатимуть участь роботодавців в підготовці програм навчання та їх реалізацію; високоякісні програми стажування (цей тип заходів може становити окремий тип проектів);
- б) підняття компетенцій осіб, що беруть участь в навчальному процесі отримуючи вищу освіту в сферах, що є ключовими для економіки та розвитку країни (підтверджені дослідженнями та прогнозами, в тому числі запропонованими роботодавцями\організаціями роботодавців та реалізуються (за винятком стажувань) через: сертифіковані навчання та практичні заняття, що підвищують компетенції; додаткові заняття, що реалізуються спільно з роботодавцями; додаткові практичні завдання для студентів, що реалізовані в проектній формі, в тому числі в складі проектних команд; навчальні візити роботодавців;
- в) підтримка надання якісних послуг через інституції (np. akademickie biura karier), що допомагають студентам розпочати професійну кар'єру на ринку праці;
- г) розвиток освітньої пропозиції університету в сфері реалізації третьої місії як форум суспільної активності, наприклад через програми, що реалізовуватимуться у співпраці з неурядовими організаціями і що призведуть до розвитку ключових компетенцій, відповідатимуть потребам ринку праці, економіки та суспільства.

3) Впровадження в навчальних закладах змін, пов'язаних з управлінням навчальним процесом через: інформаційні системи управління (створення центральної системи депозитаріїв дипломних робіт, впровадження програм по боротьбі з плагіатом, створення відкритих навчальних ресурсів); інструментарій доступу до інформації та даних стосовно системи вищої освіти (розвиток внутрішньої системи обміну інформацією в системі вищої освіти, впровадження систем управління фінансами, підтримка дидактичного процесу); підтримку процесів консолідації; дії, що посилюють дидактичний потенціал працівників: використання професійних баз даних в навчальному процесі, впровадження дидактики іноземними мовами, управління інформацією; заходи, що піднімають рівень компетенцій управлінського та адміністративного ресурсу університетів в таких сферах як управління командою, управління фінансами, підтримка університетських структур в інструментах на зразок *Horizont 2020* [2].

Таким чином, реалізація положень Закону України “Про вищу освіту” у недержавних закладах вищої освіти більш реальна в найближчій перспективі стосовно академічної, організаційної та фінансової автономії.

Джерела

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII “Про вищу освіту” (із змінами і доповненнями) // Урядовий кур'єр. - 13.08.2014. — № 146.
2. Проектний підхід в діяльності сучасного навчального закладу. Вебінар 3. Проектний офіс в структурі сучасного навчального закладу: он-лайн курс (Електронний ресурс). — Режим доступу: https://www.ceasc-bw.com/products/proektnij_pidkhid-v-diialnosti-suchasnogo-navchalnogo-zakladu/https://drive.google.com/file/d/1GtAO5jpfT__G6s0VgZR8R4xMIN7fflLj/view